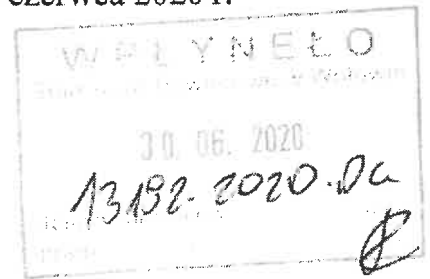

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
56-100 Wołów, ul. Inw. Wojskowych 24
NIP 808-01-53-633, Reg. 832087407
tel. 71/389 53 00

PCPR.3035.2.2020.MT

Wołów, dnia 30 czerwca 2020 r.

Rada Powiatu w Wołowie

Zgodnie z art. 112, ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zmianami) Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Mając powyższe na uwadze Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie w załączeniu przesyła przedmiotowe sprawozdanie.

Z poważaniem

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wołowie
Matgorzata Ikańczyk

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2019 z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie

W roku 2019 strukturę organizacyjną PCPR tworzyły następujące stanowiska pracy/etaty:

1. kierownik
2. inspektor ds. PFRON
3. dwóch pracowników socjalnych
4. inspektor ds. świadczeń pomocy społecznej
5. sekretarz – Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
6. starszy inspektor – Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
7. dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (ze środków EFS)
8. dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach umowy zlecenia (ze środków EFS)
9. trzech psychologów w ramach umowy zlecenia (ze środków EFS).

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie na rok 2019 wyniósł 3 234 046,95 zł zrealizowane wydatki wyniosły 2 799 525,00 zł co stanowi 86,56%; w tym: środki DUW program dla sprawców przemocy 14 150,00 zł; dotacja na PZON 206 865,15 zł. oraz środki EFS 794 734,80

POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM Z TERENU POWIATU WOŁOWSKIEGO

W roku 2019 udzielono ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej dla osób niepełnosprawnych dofinansowania do:

- pobytu na turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 89 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało **55 osób niepełnosprawnych**, na ogólną kwotę **53 940,00 zł.**,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu i technicznych ubiegało się 24 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało **22 osób niepełnosprawnych**, na ogólną kwotę **72 000,00 zł.**,
- przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ubiegało się 197 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało **169 osób niepełnosprawnych** na kwotę **186 458,00 zł.**;
- sprzętu rehabilitacyjnego ubiegało się 6 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymały **6 osób niepełnosprawnych** na kwotę **13 024,00 zł.**;

- sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadające osobowości prawnej ubiegało się 3 wnioskodawców, otrzymało 3 Wnioskodawców, którzy uzyskali dofinansowanie na kwotę 8 000,00 zł. tj. Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych – 2 500,00 zł. „Festyn z okazji dnia Dziecka”, „Wycieczka do Zamku Książ”, „Wigilia i spotkanie z Mikołajem 2019”
Polski Związek Niewidomych – 2 500,00 zł.
„Wycieczka do Wrocławia”, „Dzień Białej Laski,
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie – 3 000,00 zł.
„Integracyjne Spotkanie Wigilijne osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów”

Kolejnym zadaniem zrealizowanym w 2019 r. było zlecenie zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym. O dofinansowanie zadania ubiegało się 2 Wnioskodawców. Przedmiotem zadania było wsparcie zadań z zakresu:

- prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć mających na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, rozwijających umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną, usprawniających i wspierających funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach - na to zadanie dofinansowanie otrzymała Fundacja „Złote Psy” w wysokości 5 000,00 zł. oraz
- organizowania lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach – zadanie zrealizowało Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie – kwota dofinansowania wynosiła 5 000,00 zł.

W 2019 r. na rehabilitację społeczną wydano 344 751,00 zł. Nie wydano 1 329,00 zł z powodu rezygnacji z przyznanego dofinansowania. Zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania ze środków PFRON było 295 osób, dofinansowanie otrzymało 252 osób. Pracownik w zakresie swoich zadań udzielał specjalistycznego poradnictwa nt. praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, sporządzał sprawozdania kwartalne z wykorzystaniem środków PFRON. Przeprowadzał wywiady środowiskowe u osób niepełnosprawnych w związku z likwidacją barier architektonicznych lub kontrolą zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego.

Środki na rehabilitację zawodową i społeczną w latach 2010 – 2019.

Rok	środki PCPR – rehabilitacja społeczna	środki PUP –rehabilitacja zawodowa	środki ogółem na rehabilitację zawodową i społeczną
2010	233 245,00	48 000,0	281 245,00
2011	315 076,00	0,00	315 076,00
2012	350 850,10	208 744,90	559 595,00
2013	208 715,00	100 000,00	308 715,00
2014	281 219,00	65 000,00	346 219,00
2015	328 885,00	30 000,00	358 885,00
2016	216 822,98	84 316,02	301 139,00
2017	256 996,00	80 000,00	336 996,00
2018	314 388,00	50 000,00	364 388,00
2019	344 751,00	50000,00	394 751,00

POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W WOŁOWIE

Posiadanie orzeczenia wydanego przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności pozwala osobie zainteresowanej korzystać z następujących uprawnień:

1. możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia, np. w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej (oczywiście nie oznacza to, że osoby niepełnosprawne mogą pracować wyłącznie w warunkach pracy chronionej),
2. możliwość korzystania ze szkoleń (w tym specjalistycznych),
3. podleganie przywilejom pracowniczym osób niepełnosprawnych: prawo do dodatkowych urlopów, przerw w pracy,
4. z ulg np. podatkowych, komunikacyjnych na przejazdy PKP i PKS, zwolnienie z opłat radiowo-telewizyjnych (abonamentu), na podstawie odrębnych przepisów,
5. możliwość uczestniczenia w terapii zajęciowej,
6. z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
7. z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
8. z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń z pomocy społecznej (np. zasiłek stały, uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego)
9. korzystania z uprawnień na podstawie art. 8 ustawy z 20.06.1997 Prawo o ruchu drogowym (DZ. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908) – karta parkingowa

W roku 2019 obsada Zespołu kształtowała się następująco: przewodniczący, sekretarz;
9-ciu lekarze: internista, ortopeda, chirurg, neurolog, laryngolog, dwóch psychiatrów, dwóch pediatrów;

6-ciu członkowie: psycholog, doradca zawodowy, dwóch pedagogów, dwóch pracowników socjalnych.

Podczas jednego posiedzenia komisji składu orzekającego udział bierze 1 lekarz i 1 członek. Lekarze i członkowie zatrudnieni są na umowę zlecenia lub na umowę zawartą z gabinetem lekarskim. W 2019 r. odbyło się 90 posiedzeń komisji składow orzekających.

W 2019 roku przyjęto ogółem 1030 wnioski o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, wydano ogółem 964 orzeczeń, w tym:

- 826 orzeczeń dla osób **powyżej 16 r.ż.** w tym zaliczających do:
  - znacznego stopnia niepełnosprawności – 254
  - umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – 277
  - lekkiego stopnia niepełnosprawności – 278
  - niezaliczających do żadnego stopnia - 17ponadto - odmowy – 15
- 138 orzeczeń dla dzieci **do 16 r.ż.** w tym:
  - zaliczające do niepełnosprawności – 125
  - niezaliczających do niepełnosprawności – 13
  - odmowy - 0

Wydano 136 legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

- dla osób powyżej 16 r.ż. - 125
- dla osób przed 16 r.ż. - 20

Wydano 104 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym, w tym:

- osoby niepełnosprawne - 102
- placówki - 2

ORGANIZACJA PIECZY ZASTĘPCZEJ RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ W POWIECIE WOŁOWSKIM

Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu wołowskiego prowadzona była przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w którym zatrudnieni byli pracownicy PCPR (czterech koordynatorów, trzech psychologów).

W ciągu całego roku 2019 liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów wynosiła 43, umieszczonych w nich było 59 dzieci. Koordynatorzy średnio w miesiącu wykonywali po 10 wyjazdów w środowisko – bezpośrednie kontakty z rodzinami zastępczymi i dziećmi umieszczonymi w tych rodzinach, którym udzielał poradnictwa rodzinnego, wsparcia i pomocy w szukaniu rozwiązań trudnych sytuacji, odbywał rozmowy motywacyjne i informacyjne.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował łącznie 78 spotkań zespołów oceniających sytuację dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, w której udział brali: kuratorzy, psycholog, pedagog szkolny, rodzice zastępczy, pracownicy PCPR, inne osoby zainteresowane sprawą dziecka oraz koordynator. Ponadto Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z psychologiem w zakresie udzielania dodatkowego wsparcia i rozwiązywania bieżących problemów rodzin; brali udział w przygotowaniu planów pomocy dziecku umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z instytucjami:

- ośrodki pomocy społecznej – kontakt z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w zakresie współpracy w tworzeniu indywidualnych planów pomocy dziecku i planów pracy z rodziną
- Sąd Rejonowy w Wołowie – współpraca z kuratorami sądowymi: bieżąca wymiana informacji; współpraca w zakresie tworzenia indywidualnych planów pomocy dziecku umieszczonego w rodzinie zastępczej.
- Placówki oświaty – szkoły
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne
- Ośrodek Adpocyjno – Opiekuńczy – kontakt telefoniczny w zakresie poradnictwa merytorycznego oraz zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną
- rodzice biologiczni
- placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W skład **rodzinnej pieczy zastępczej**, którą realizował powiat wołowski w 2019 r. wchodziło 43 rodzin zastępczych, przebywało w nich 59 dzieci, w tym:

rodziny spokrewnione – 33 rodziny, w których przebywało 42 dzieci; (dziadkowie, rodzeństwo)

rodziny niezawodowe – 7 rodzin, w których przebywało 9 dzieci; (ciocia, wujek)

rodzinne domy dziecka - 1 rodzinny dom dziecka (rdd) w którym przebywało 4 wychowanków pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, którzy pochodzili z terenu powiatu wołowskiego.

rodziny zastępcze zawodowe - 2 rodziny zastępcze zawodowe, w których umieszczonych było po dwoje wychowanków pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, którzy pochodzili z terenu powiatu wołowskiego.

Ilość rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci

	rodziny zastępcze	umieszczone w nich dzieci
2015 r.	43	58
2016 r.	41	56
2017 r.	45	60
2018 r.	37	52
2019 r.	43	59

Wydatki w ramach świadczeń społecznych dla rodzin zastępczych (w tym pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych) wyniosły 784 931,17 zł, z tego:

Wyszczególnienie	Średnio miesięczna liczba rodzin	Średnio miesięczna liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Średnia wysokość świadczenia
kwota – rodziny zastępcze	37	48	571	485 026,23	660,00-1 200,00
dodatek wychowawczy 500+ jednorazowe przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej	26	38	455	226 859,94	500,00
pomoc na zagospodarowanie (rzeczowa) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	1	1	1	1 500,00	1500-2000
pomoc na usamodzielnienie (pieniężna) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	0	0	0	0,00	0,00
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	2	2	2	10 239,00	5 119,50
dofinansowanie do wypoczynku	7	7	80	42 606,00	526,00
pomoc jednorazowa	4	6	6	2 700,00	450,00
program "Dobry start"	5	3	10	3 100,00	310,00
	42	43	43	12.900,00	300,00

W związku z obowiązkiem finansowania przez gminy części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2019 r. do powiatu wpłynęły środki w wysokości:

gmina	średniomiesięczna liczba dzieci	zwrot za 2018 r.	10% w 1 roku 30% w 2 roku 50% w 3 roku i pozostałych
Wołów	24	174 186,27	
Brzeg Dolny	28	229 722,98	
Wińsko	8	39 927,54	
razem	60	443 836,79	

W związku z obowiązkiem finansowania przez gminy części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w zakładach opiekuńczo - leczniczych w 2019 r. do powiatu wpłynęły środki w wysokości:

gmina	średniomiesięczna liczba dzieci	zwrot za 2019 r.
Brzeg Dolny	1	13 200,00
Wołów	0	0,00
Wińsko	0	0,00
razem	1	13 200,00

W 2019 r. rozwiązano 6 rodzin zastępczych, w tym:

- 6 rodzin zastępczych – 6 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z powodu usamodzielnienia się,
- 1 dziecko z rodzinnego domu dziecka przeszło do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

W 2019 r. zawiązano 6 nowych rodzin zastępczych, w tym:

- 6 rodzin zastępczych ustanowionych przez sąd

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie powiatu wołowskiego w 2019 r. prowadzona była przez:

Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Typu Socjalizacyjnego w Wołowie przy ul. Kościuszki 17, Placówka posiada 1 grupę socjalizacyjną 14-osobową.

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Wiosna” w Krzydlinie Małej, w skład placówki wchodzi cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego po 14 dzieci.

Praca merytoryczna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- do instytucjonalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących na terenie powiatu wołowskiego PCPR wydał 60 skierowań z czego 10 dzieci pochodziło z powiatu wołowskiego;
- wydano 55 wygaśnień skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych i przekazano dzieci: 19 do adopcji (1 z powiatu wołowskiego), 15 do rodzin zastępczych, 13 powróciło pod opiekę rodzin biologicznych (2 z powiatu wołowskiego), 1 dziecko przekazano do DPS, 1 dziecko przekazano do placówki terapeutycznej, 1 dziecko zmarło, 5 wychowanków z powiatu wołowskiego usamodzielniało się.

Ogółem na koniec 2019 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 22 dzieci pochodzących z powiatu wołowskiego, z czego 11 dzieci przebywało w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Wołowie; 8 dzieci w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Wiosna" w Krzydlinie Małej; 2 wychowanków w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Bierutowie, powiat oleśnicki oraz 1 dziecko na terenie powiatu Milickiego.

Powiat wołowski w 2019 r. zawarł 40 porozumień z innymi powiatami dotyczących odpłatności za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego.

W dalszym ciągu trwa spór o uregulowanie należności za pobyt czwórki małoletnich w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych "Wiosna" w Krzydlinie Małej. Sprawy sądowe prowadzi SWWB Kancelaria Pawna s.c.

W sprawie o zapłatę należności za małoletnią Pamelę Myjak - Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wezwał pismem z dnia 12.05.2020 r. do uzupełnienia braków formalnych pozwu Kancelarię SWWB do wskazania adresu świadka – Darii Myjak – matki małoletniej. O niniejsze dane PCPR w Wołowie zwróciło się pismem do Gminy Wołów, dnia 28.05.b.r. zostały przesłane Kancelarii. Należność dla powiatu wołowskiego za pobyt małoletniej wynosi 27 741,54 + odsetki.

Sprawa o zapłatę należności za pobyt trójki rodzeństwa w Placówce „Wiosna” przeciwko Powiatowi Miłickiemu, zaplanowana na dzień 3.06.2020 r., została odwołana przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu z powodu COVID-19. Nowy termin rozprawy to 5.08.2020 r., Kwota należności dla powiatu wołowskiego wynosi na 31.05.2020 r. ok. 1 096 312,87 + odsetki.

PEŁNOLETNI (USAMODZIELNIAJĄCY SIĘ) WYCHOWANKOWIE

Pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo - wychowawczych udzielono pomocy w wysokości ogółem 74 544,17:

Rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	średnio miesięczna liczba wychowanków	kwota świadczeń w zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	1	27 471,99
pomoc na kontynuowanie nauki	78	7	47 072,18
pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	0	0	0,00

Pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych udzielono pomocy w wysokości ogółem 52 845,00:

Rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	średnio miesięczna liczba dzieci	kwota świadczeń w zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	2	2	10 239,00
pomoc pieniężna na kontynuowanie w formie rzeczowej	80	7	42 606,00
pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	0	0	0,00

Ponadto do zadań pracowników socjalnych PCPR należało:

- co miesięczne naliczanie powiatom właściwym odpłatności za pobyt dzieci z innych powiatów, a przebywających w naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- tworzenie comiesięcznych wykazów dzieci i naliczanie odpłatności do starostwa,
- przygotowywanie not księgowych: w 2019 r. - 84 not
- co miesięczne naliczanie odpłatności za pobyt 3 dzieci pozbawionych władzy rodzicielskiej przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem wołowskim tj. w Miliczu i Oleśnicy, na ogólną kwotę 120 453,07 zł.
- comiesięczne naliczanie odpłatności za pobyt 2 dzieci pozbawionych władzy rodzicielskiej przebywających w zakładach opiekuńczo – leczniczych tj. Piszkowicach i Jaskotle, na ogólną kwotę 27 049,16 zł.
- udział w 4 posiedzeniach Zespołów do spraw zasadności pobytu dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- przeprowadzanie 7 wywiadów środowiskowych z pełnoletnimi wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych, z pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych, na potrzeby innych powiatów oraz Sądu;
- w 2019 r. - prowadzenie teczek i spraw związanych z odpłatnością rodziców biologicznych za pobyt ich dziecka w pieczy zastępczej: wydano 5 decyzji odstępujących od ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy.
- sporządzanie sprawozdania z zakresu działalności stanowiska na potrzeby PCPR, Zarządu Powiatu, Urzędu Województwa Dolnośląskiego;
- praca w programie Vulcan, Top -Tim.

PROWADZENIE MIESZKANIA CHRONIONEGO

Mieszkanie chronione mieści się w Brzegu Dolnym przy ul. Zwycięstwa 7/3, przeznaczone jest dla byłych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych pochodzących z terenu powiatu wołowskiego. Mieszkanie przygotowane jest dla 3 wychowanków składa się z 2 pokoi, łazienki i kuchni. W mieszkaniu w 2019 r. przebywało 3 pełnoletnich wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej. Jedna osoba posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, na początku roku odwieziona do domu samotnych matek do Wrocławia ze względu na ciążę. Mieszkańcy ponoszą opłaty w zależności od ich sytuacji i dochodu, pozostała część współfinansowana jest z budżetu powiatu. Wychowankowie objęci są pomocą socjalną, pomocą w prowadzeniu indywidualnych programów usamodzielnienia, doradztwem i w razie potrzeby opieką psychologiczną przez pracowników PCPR.

PRACA PSYCHOLOGICZNA ŚWIADCZONA PRZEZ PCPR

W 2019 roku PCPR w Wołowie zatrudniało na umowę zlecenia czterech psychologów, z czego trzech psychologów finansowanych było w ramach projektu EFS. Udzielali oni pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym, realizowali zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj: terapie, konsultacje z rodzinami zastępczymi, wykonywanie badań i wydawanie opinie o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Uczestniczyli w zespołach do spraw okresowej sytuacji dziecka oraz stale bezpośrednio i telefonicznie konsultowali się z pracownikami PCPR (koordynatorami, pracownikami socjalnymi) odnośnie funkcjonowania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz ich opiekunów. Ponadto psychologowie wykonali diagnozy psychologiczne (dotyczących rozwoju intelektualnego, emocjonalnego oraz więzi rodzinnych) dzieci i

młodzieży. Po przeprowadzonych badaniach udzielali opiekunom informacji zwrotnych oraz sporządzali opinię. Wykonaną pracę psychologowie dokumentują poprzez kartę pracy podpisywaną przez osoby, której udzielali pomocy psychologicznej oraz pisemne notatki. .

Jeden psycholog udzielał pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Bezpośrednią pracę psychologowie wykonywali poprzez rozmowy i obserwację zarówno w gabinecie PCPR oraz jeśli istniała taka potrzeba w warunkach domowych.

ŚRODKI ZEWNĘTRZNE I INNE ZADANIA

PCPR realizował od lipca do listopada 2019 r. program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie, finansowany przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki w kwocie 14 150,00. Program realizowany był dla osób stosujących przemoc oraz skazanych z art. 207 kk.

Program ukończyło 7 osób, zajęcia odbywały się od kwietnia do grudnia 2019 r. w godzinach popołudniowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie. Ilość godzin w programie – 60 grupowych, 10 indywidualnych.

Realizowano pilotażowy program „Aktywny samorząd” realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie. Wykorzystane środków wyniosły **84 452,00 zł**. Dofinansowanie uzyskało 14 osób niepełnosprawnych.

W ramach programu w obszarze I o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów:

1. pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu 1 osoba **10 000,00 zł**.
2. zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania:- 1 osoba – **6 660,00 zł**.
3. pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym 1 osoba- **1 380,00 zł**.
4. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym 2 osoby **17 200, 00 zł**.
5. pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, 1 osoba – **20 000 ,00 zł**.

W ramach programu w obszarze II przyznano dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym dla 8 osób na kwotę **29 212,00 zł**.

W 2019 r. realizowano program „Wyrównywanie różnic między regionami III” :

1. obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania Gmina Wińsko 7500,00 zł. „Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy Zespole Szkół Publicznych w Wińsku”
2. obszar D- likwidacja barier transportowych - 2 wnioskodawców (Gmina Wińsko i Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie) na zakup minibusów dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych w kwocie: 160 000,00 zł.

W 2019 r. PCPR w Wołowie realizowało zadanie dot. **udzielania pomocy repatriantom i osobom posiadającym Kartę Polaka.**

Powiat Wołowski otrzymał środki dla repatriantów z budżetu Państwa na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące wydatki oraz na pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium RP nauki przez dzieci repatriantów w wysokości **11 698,00** - zrealizowano 1 wniosek.

Powiat Wołowski otrzymał z rezerwy celowej środki w wysokości **20 790,00** zł. na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – zrealizowano 3 wnioski (obywatele Białorusi i Ukrainy).

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego

W 2019 r. Powiat Wołowski otrzymał dofinansowanie do realizacji projektu pn.: **"Razem wygramy"** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Beneficjent: Powiat Wołowski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie
Finansowanie projektu: Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Oś Priorytetowa 9 - Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.

Wartość projektu: 1 594 263,60 zł

Kwota dofinansowania: 1 513 863,60 zł

Wkład własny: 80 400,00 zł

Okres realizacji projektu: od: 2019-01-01 do: 2020-12-31

Cel główny projektu: Zwiększenie dostępności wsparcia i rozszerzenie oferty PCPR Wołów w ramach systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wołowskiego

Zadania projektu:

1. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu pieczy w ramach szkoleń/kursów, wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb – szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

2. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu pieczy – warsztaty/zajęcia grupowe dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. *Warsztat "Świat dziecka"* podniesie kompetencje wychowawcze opiekunów zastępczych, poszerzy wiedzę nt. funkcjonowania dziecka, które mają pod opieką, nabędzie umiejętności udzielania im wsparcia oraz usprawni komunikację w rodzinie. Warsztaty dedykowane dla rodziców zastępczych, którzy chcą doskonalić swoje umiejętności w wychowaniu i porozumiewaniu się ze swoimi podopiecznymi.

Tematyka zajęć: *Rodzina* – rola rodzica, style wychowania, postawy rodzicielskie. *Błędy wychowawcze* – błędy popełniane przez rodziców, przemocowe zachowania. *Budowanie relacji dorosły – dziecko* – wyrażanie uczuć, oczekiwań, granic, aktywne, wspierające słuchanie, motywowanie dziecka do współdziałania itp. *Wspieranie procesu budowania wzajemnych relacji między dziećmi* – "rodzeństwo bez rywalizacji". Kolejny temat to *Wychowywanie nastolatka* – problemy okresu dorastania, niepożądane i pożądanego postawy rodzicielskie w okresie dorastania dziecka. *Zagrożenia współczesnej młodzieży* – sekty,

spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków/dopalaczy, nikotynizm, zaburzenia odżywiania, depresje.

3. Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym i zawodowym dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia:

Zajęcia z doradcą zawodowym – poradnictwo zawodowe, diagnoza kompetencji, pomoc w wyborze zawodowej ścieżki kariery.

Treningi kompetencji i umiejętności społecznych – poświęcone nabywaniu umiejętności społecznych prowadzonych przez trenerów; działania: spotkania integracyjne, gry edukacyjne, nauka komunikacji interpersonalnej, nauka samodzielności, nauka sprawnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Wyjazdowe zajęcia socjoterapeutyczne – wdrażanie dzieci do pracy nad własnym rozwojem, umiejętnością rozpoznawania i nazywania uczuć, radzenia sobie z przykrymi uczuciami, rozpoznawanie i panowanie nad emocjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz wiary w swoje siły, kształtowanie prawidłowego komunikowania się, asertywności, nauka higieny i zdrowego trybu życia, rozwijanie naturalnych zdolności dziecka, sposoby radzenia sobie ze stresem, nauka technik relaksacji, gry i zabawy.

Gra symulacyjna „Krok w przyszłość” Uczestnicy podzieleni na zespoły, przechodzą poszczególne etapy gry, zdobywając doświadczenie, umiejętności, wiedzę i informacje potrzebne na rynku pracy, ucząc się jednocześnie współzawodnictwa i współpracy oraz włączając we wspierającą sieć społeczną.

4. Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia:

Arteterapia – warsztaty uwzględniający potrzebę wyrażania siebie, swoich emocji poprzez szeroko rozumianą sztukę (np. muzykoterapia, bajkoterapia), mają charakter terapeutyczny, wykorzystuje do celów leczniczych różne formy plastyczne, muzyczne, literackie i teatralne. Obniża u uczestników projektu poniżej 15 r.ż. napięcie i pozwala nazwać problem.

Wyjazd socjoterapeutyczny – wdrażanie dzieci do pracy nad własnym rozwojem, umiejętnością rozpoznawania i nazywania uczuć, radzenia sobie z przykrymi uczuciami, rozpoznawanie i panowanie nad emocjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz wiary w swoje siły, kształtowanie prawidłowego komunikowania się, asertywności, nauka higieny i zdrowego trybu życia, rozwijanie naturalnych zdolności dziecka, sposoby radzenia sobie ze stresem, nauka technik relaksacji, gry i zabawy.

5. Pomoc prawna dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, m.in. w zakresie prawa rodzinnego – zatrudnienie prawnika w ramach umowy zlecenia.

6. Finansowanie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka usług specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej – w ramach zadania rodziny zastępcze mogą skorzystać z pomocy specjalistów: logopedy, psychologa, neurologa dziecięcego, psychiatry dziecięcego, socjoterapeuty, fizjoterapeuty, rehabilitanta, pedagoga oraz z zajęć wyrównawczych (korepetycje).

7. Prowadzenie działań terapeutycznych dla dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych – wsparciem terapeutycznym objętych zostanie 5 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych z powiatu wołowskiego.

8. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w ramach grup wsparcia – forma pomocy psychologicznej, udział w grupie wsparcia polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami z innymi jej członkami, słuchaniu, nawiązywaniu kontaktu, dzieleniu się pożytecznymi informacjami, udzielaniu sobie wzajemnie wsparcia emocjonalnego. Uczestnictwo w grupie wsparcia pomaga w pracy nad sobą, w osobistym rozwoju, a także w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami.

9. Poradnictwo psychologiczne - poradnictwo psychologiczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej –

zatrudnienie 3 psychologów w ramach umowy zlecenia.

10. Usługi koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej - jako element projektu. W ramach zadania PCPR zatrudni na pełny etat do projektu 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 w ramach umowy zlecenia.

Inne zadania

W 2019 r. PCPR w Wołowie wydał 64 decyzji dla osób niepełnosprawnych skierowanych do ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego tj. do:
- Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dziennego „Nasz Dom” przyznano 25 miejsc, dwóm osobom naliczono odpłatność za usługi tam świadczone, pozostałe osoby zostały zwolnione lub odstąpiono od naliczania odpłatności;
- Powiatowego Ośrodka Wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy przyznano 30 miejsc oraz naliczono odpłatność za usługi świadczone w ośrodku czterem osobom, pozostałe osoby zwolniono lub odstąpiono z odpłatności.

Przygotowano paczki świąteczne ze słodyczami dla dzieci z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

500 + wydano 128 decyzji dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych wypłacono świadczenia na kwotę 432 548,49

„Dobry Start” 300+ wypłacono 73 świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na kwotę 22 300,00

POTRZEBY PCPR W WOŁOWIE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2019 roku w ramach realizowanego projektu "Razem wygramy" współfinansowanego ze środków EFS PCPR w Wołowie mogło zapewnić pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej dostęp do poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2011-2020”

Realizacja powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych za 2019r.

Cele szeregowe:

1.1 Przystosowanie środowiska lokalnego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym:

1. Likwidacja barier architektonicznych w Starostwie Powiatowym w Wołowie
- wykonanie przebudowy podjazdu dla niepełnosprawnych (dostosowanie łazienki i podjazdu do budynku).
2. Likwidacja barier w zakresie umożliwienia poruszania się osobom niepełnosprawnym
- zakup 2 platform przyschodowych dla Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie. (program Wyrównywanie różnic między regionami III“)
3. Likwidacja barier architektonicznych, w miejscu zamieszkania dla 9 osób niepełnosprawnych z dofinansowaniem środków PFRON realizowane przez

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie;
4. Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych ze środków PFRON dla 13 osób z dofinansowaniem środków PFRON realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie;
  5. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego tj. rowerków trójkołowych, rowerków rehabilitacyjnych dla 6 osób niepełnosprawnych ze środków PFRON (PCPR);
  6. udział w programie „Aktywny Samorząd”- dofinansowania dla 14 osób niepełnosprawnych;
  7. Ośrodki Pomocy Społecznej realizowały:
    - usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych,
    - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi ,
    - pracę socjalną w tym podejmowanie przez pracowników socjalnych działań mających ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu dofinansowań ze środków PFRON, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, kierowanie i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do ośrodków wsparcia, pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności.
    - poradnictwo specjalistyczne w tym prawne i psychologiczne.
    - zapewnienie pobytu w domach pomocy społecznej (Gmina Wołów -67 osób)
    - pomoc finansowa :
Gmina Wołów- zasiłki stałe 119 osób, zasiłki pielęgnacyjne 565 osób, świadczenia pielęgnacyjne 91 osób, specjalne zasiłki opiekuńcze 20 osób, zasiłki dla opiekunów 13 osób.
    - korzystanie z paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.
    - realizacja programu „Za życiem“
  8. Rozbudzanie społecznej świadomości, wspieranie i kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności poprzez organizowanie akcji charytatywnych dla osób niepełnosprawnych przez Szkolne Koła Wolontariatu i organizacje pozarządowe.
  9. W kwietniu Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie zorganizował cykliczną akcję „Tydzień świadomości Autyzmu“ mająca na celu podniesienie świadomości i wrażliwości na temat autyzmu oraz zwrócenie uwagi na problemy z jakimi borykają się osoby z autyzmem oraz ich najbliżsi.

1.2 Wsparcie możliwie szerokiego rozwoju i edukacji na każdym etapie życia

1. Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne w Brzegu Dolnym i w Wołowie w odniesieniu do zaplanowanych działań i metod realizowały:

- 1) zadania terapeutyczne dla 26 dzieci i ich rodziców w ramach Zespołu Wczesnego wspomaganie Rozwoju Małego Dziecka
- 2) w ramach prac zespołów orzekających wydano - 162 orzeczenia, o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopnia lekkiego, umiarkowanego i znacznego, oraz opinie o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka,
- 3) prowadzenie warsztatów i szkoleń : „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Dziecko z autyzmem w systemie edukacji”

- 4) poszerzanie księgozbioru biblioteki o tytuły dotyczące szeroko pojętego problemu niepełnosprawności oraz możliwość korzystania z niego przez osoby niepełnosprawne (platforma dla osób niepełnosprawnych)
- 5) przeprowadzono szkolenia „Dziecko z autyzmem w systemie edukacji”
- 6) prowadzono indywidualną terapię EEG Biofeedback usprawniającą koncentrację uwagi oraz wspomagającą terapię zaburzeń emocjonalnych,
- 7) przeprowadzono szkolenia specjalistyczne p.n. Współpraca nauczyciela z rodzicami.

2. W gminie Brzeg Dolny w placówkach oświatowych funkcjonują oddziały i klasy integracyjne.

3. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie:

- prowadzi punkt przedszkolny dla 6 dzieci niepełnosprawnych,
- realizuje zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju 18 osób niepełnosprawnych;
- prowadzi grupy edukacyjno-terapeutyczne dla 3 osób;
- prowadzi zespół rewalidacyjno-wychowawczy dla 9 osób niepełnosprawnych.

4. Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie uzyskał dostęp do symetrycznego szerokopasmowego dostępu do internetu w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Pozwala on na podnoszenie kompetencji cyfrowych uczniów, wspomaga proces kształcenia w szkole poprzez dostęp do zasobów dostępnych w internecie i wyrównanie szans edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych.

5. Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie realizowało projekt „Rozwiń skrzydła edukacji“ współfinansowanego ze środków EFS. Miał on na celu podniesienie kompetencji, postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy.

Od września 2019 realizowany jest projekt „Szkoły ogólne i specjalne 2.0 w Powiecie Wołowskim“. W ramach projektu zorganizowano dodatkowe zajęcia terapeutyczne – terapia ręki, terapia zabawą, terapia w Sali Doświadczania Świata, terapia sensoryczna, wspomaganie i symulacja mowy, terapia wspomagana komputerowo, muzykoterapia i relaksacja itp.

1.3 Wzmocnienie i rozwój sektora pozarządowego działającego na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W 2019 r. w ramach konkursu na zlecenie zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych poprzez wspieranie zadań:

1) z zakresu prowadzenia grupowych i indywidualnych zajęć mających na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, projekt realizowała Fundacja „Złote Psy“ („Terapia doskonała – dziecko i pies”).

2) organizowanie lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach. Projekt p.n. „Kultura bez barier“ realizowało Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie

2. dofinansowanie ze środków PFRON do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych dla 3 organizacji pozarządowych tj. Koło Terenowe w Wołowie Polskiego Związku Niewidomych, Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie, Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych;

3. Wsparcie finansowe gminy Brzeg Dolny dla organizacji pozarządowych :

- dowóz codzienny niepełnosprawnych na zajęcia w Wołowie,
- dotacja do zajęć z dogoterapii dla niepełnosprawnych dzieci.
- współfinansowanie imprez – „Na wesoło“, „Żyjmy razem a nie obok siebie“,
- współfinansowanie działań Dolnobrzeskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych.
- bezpłatna pomoc prawna dla osób niepełnosprawnych.

1.4 Podniesienie jakości życia i zapewnienie optymalnych warunków do codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych:

1. PCPR w Wołowie udzieliło dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym - 31 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami w tym 10 dzieci;
2. Osoby niepełnosprawnej z gminy Wińsko w wieku powyżej 60 roku życia, nieaktywne zawodowo mają możliwość korzystania w usług oferowanych przez Dzienny Dom Seniora +.(usługi kulturalno-oświatowe, usługi edukacyjne, rehabilitacja, zajęcia komputerowe)
3. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie buduje Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjno-Wychowawczy Niezwykła Kraina, w którym funkcjonować będzie całodobowy ośrodek pobytu.
4. Działanie na terenie powiatu 2 Ośrodków Wsparcia Dziennego do których uczęszcza 50 osób niepełnosprawnych.
5. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie zakupiło minibus ze środków PFRON dostosowanego do przewozu na rehabilitację 8 osób niepełnosprawnych w tym 2 osób na wózkach inwalidzkich.
6. Gmina Wińsko kupiła ze środków PFRON minibus do przewozu osób niepełnosprawnych do Dziennego Domu Seniora Senior+.
7. Gmina Wińsko wykonała ze środków PFRON podjazd dla osób niepełnosprawnych przy Zespole Szkół Publicznych w Wińsku.
8. Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie udzieliło 62 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności świadcze

1.5 Tworzenie rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez aktywizację zawodową

1. Powiatowy Urząd Pracy w Wołowie w roku 2019:

- 1) zorganizował staż dla 3 osób niepełnosprawnych;
  - 2) zorganizował szkolenia dla 1 osoby niepełnosprawnej;
  - 3) przyznał jednorazową dotację na podjęcie własnej działalności gospodarczej dla 1 osoby niepełnosprawnej.
  - 4) zorganizował prace interwencyjne dla 1 osoby niepełnosprawnej
2. Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie na podstawie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wołowie (refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy) zatrudniło 2 osoby niepełnosprawne.

przygot. Małgorzata Tkaczyk

KIEROWNICZKA
Powiatowego Centrum Medycznego
w Wołowie
Małgorzata Tkaczyk

